

PROGRAM STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

Rachunkowość finansowa, zarządcza i sprawozdawczość finansowa

Katedra Finansów i Polityki Finansowej UEK

1. Adresaci studiów:

Studia organizowane są dla pracowników resortu finansów w ramach zamówienia publicznego na usługi społeczne i inne szczególne usługi. Zamawiającym jest Krajowa Szkoła Skarbowości w Warszawie, która jest jednostką organizacyjną Krajowej Administracji Skarbowej.

Słuchaczami studiów podyplomowych będą osoby legitymujące się dyplomem ukończenia studiów wyższych co najmniej I stopnia.

2. Cel studiów podyplomowych:

Celem studiów jest przekazanie kompleksowej wiedzy z zakresu rachunkowości finansowej, rachunkowości zarządczej i sprawozdawczości finansowej w oparciu o ustawę o rachunkowości i MSR.

3. Program studiów

Program studiów został zbudowany z pięciu modułów.

Moduł I zatytułowany „Teoria i zasady rachunkowości” obejmuje następujące treści:

1. Przedmiot, zakres i zasady rachunkowości;
2. Bilans, rachunek zysków i strat oraz rachunek przepływów pieniężnych wg ustawy o rachunkowości;
3. Zdarzenia gospodarcze (w tym operacje gospodarcze), zasady ich dokumentowania oraz ewidencji;
4. Prowadzenie ksiąg rachunkowych, w tym z zastosowaniem technologii informacyjnych i systemów komputerowych;
5. Inwentaryzacja;
6. Elementy organizacji rachunkowości (dokumentacja i stosowanie).

Moduł II zatytułowany „Finanse i zarządzanie finansami” ma na celu przybliżenie problematyki zarządzania finansami jednostek gospodarczych, tj.:

1. Kapitały (fundusze) własne jednostek gospodarczych;
2. Rozliczenia pieniężne gotówkowe i bezgotówkowe;
3. Zasilanie finansowe, analiza i prognozowanie przepływów pieniężnych;
4. Wycena przepływów pieniężnych;

5. Planowanie nakładów kapitałowych – wartość bieżąca netto (NPV) i wewnętrzna stopa zwrotu (IRR), analiza i ocena projektu inwestycyjnego, decyzje inwestycyjne w warunkach ryzyka i niepewności;
6. Długoterminowe decyzje finansowe;
7. Krótkoterminowe decyzje finansowe;
8. Planowanie finansowe: prognozy, zakres, modele;
9. Zarządzanie ryzykiem w gospodarce finansowej przedsiębiorstwa;
10. Postępowanie restrukturyzacyjne oraz upadłościowe – aspekty finansowe;

W ramach modułu II omawiane będą też metody wyceny przedsiębiorstw metodami majątkowymi, dochodowymi, mieszanymi i innymi.

Treści programowe modułu III zatytułowanego „Rachunkowość finansowa” zostały pogrupowane w ramach trzech zagadnień ogólnych: 1) Rachunkowość finansowa jednostek – według ustawy o rachunkowości i MSR, 2) Zmiana podstawy prawnej sporządzania sprawozdań finansowych oraz 3) Rachunkowość jednostek w szczególnych sytuacjach - według ustawy o rachunkowości i MSR.

Szczegółowe treści zaplanowane dla tego modułu zamieszczono poniżej:

1. Rachunkowość finansowa jednostek – według ustawy o rachunkowości i MSR:
 - Wycena początkowa, bieżąca i bilansowa poszczególnych składników aktywów i pasywów;
 - Ujęcie w księgach rachunkowych i prezentacja w sprawozdaniu finansowym różnic pomiędzy wyceną bieżącą i wyceną bilansową aktywów i pasywów;
 - Księgowe ujęcie i prezentacja w sprawozdaniu finansowym procesu sprzedaży produktów i towarów;
 - Wycena, ujęcie w księgach rachunkowych i prezentacja w sprawozdaniu finansowym pozostałej działalności operacyjnej;
 - Wycena, księgowe ujęcie i prezentacja w sprawozdaniu finansowym operacji finansowych i nadzwyczajnych;
 - Ustalanie wyniku finansowego i jego rozliczanie;
 - Zasady wyceny, ujmowania i prezentacji w sprawozdaniu finansowym wybranych zagadnień;
 - Szczególne wymagania wobec rachunkowości spółek publicznych.
2. Zmiana podstawy prawnej sporządzania sprawozdań finansowych:
 - Ciągłość zapisów w księgach rachunkowych i zasada porównywalności sprawozdań finansowych;
 - MSSF 1 Zastosowanie MSSF po raz pierwszy;
 - uzgodnienia między sprawozdaniem finansowym sporządzanym według ustawy o rachunkowości i MSR.
3. Rachunkowość jednostek w szczególnych sytuacjach - według ustawy o rachunkowości (UoR) i MSR
 - Zakładanie i przekształcanie jednostek gospodarczych;
 - Łączenie, podział i przejęcia spółek;
 - Postępowanie restrukturyzacyjne, likwidacja, upadłość jednostek gospodarczych.

W ramach modułu IV zatytułowanego „Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza” przewidziano realizację następujących treści:

1. Rachunek kosztów
 - Koszty i pojęcia bliskoznaczne;
 - Miejsce rachunku kosztów w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa, przedmiot, cele i zadania rachunku kosztów, ewolucja rachunku kosztów;

- Klasyfikacja kosztów dla potrzeb rachunkowości finansowej;
- Koszty a struktura organizacyjna przedsiębiorstwa;
- Przekroje ewidencyjne kosztów a układ rachunku zysków i strat, dostosowanie ewidencji kosztów do potrzeb jednostki, uproszczenia w ewidencji kosztów;
- Istota, przedmiot, rodzaje i metody kalkulacji kosztów;
- Koszty działalności pomocniczej i ich rozliczenie;
- Koszty wytworzenia, jako podstawa wyceny produktów;
- Kalkulacja kosztu wytworzenia produktów;
- Niewykorzystane zdolności produkcyjne i ich wpływ na wycenę produktów;
- Rachunek kosztów standardowych (normatywnych, postulowanych);
- Klasyfikacja kosztów dla celów zarządzania;
- Rachunek kosztów zmiennych;
- Koszty jako efekt celowego wykorzystania zasobów, obiekty kosztów. Controlling kosztów;
- Rachunek kosztów działań oraz jego wykorzystanie w zarządzaniu przedsiębiorstwem;
- Zarządzanie kosztami nowych produktów i technologii. Rachunek kosztów cyklu zużycia produktu, rachunek kosztów docelowych (target costing). Kaizen costing.

2. Rachunkowość zarządcza

- Rola rachunkowości zarządczej w podejmowaniu decyzji;
- Pomiar kosztów i korzyści w rachunkowości zarządczej;
- Decyzje krótkookresowe w oparciu o analizę relacji koszty - rozmiary produkcji - zysk oraz koncepcję marży na pokrycie, kalkulacja progno rentowności, analiza wrażliwości na zmiany przychodów i kosztów, marża bezpieczeństwa, koncepcja rachunku wielostopniowego i marży segmentowej, decyzje przy istnieniu czynników ograniczających, decyzje cenowe dla zamówień specjalnych;
- Decentralizacja zarządzania, ośrodki odpowiedzialności, mierniki oceny efektywności działania ośrodków odpowiedzialności;
- Planowanie i budżetowanie oraz ocena wykonania budżetów;
- Rachunek efektywności decyzji długookresowych;
- Nowoczesne systemy pomiaru i oceny dokonań w przedsiębiorstwie, stosowanie systemów zarządzania wykorzystujących niefinansowe mierniki podziału osiągnięć, zrównoważona karta osiągnięć (Balanced Scorecard);
- Lean accounting (szczupła rachunkowość w zarządzaniu).

Na ostatni moduł (V) pod nazwą „Sprawozdania finansowe i ich analiza” składają się 4 bloki tematyczne obejmujące następujące treści:

1. Ogólne zasady sporządzania sprawozdań finansowych

- Funkcje sprawozdań finansowych;
- Normy (zasady) sprawozdawczości finansowej wg ustawy o rachunkowości i MSR;
- Proces sporządzania sprawozdań finansowych;
- Terminy i tryb sporządzania i zatwierdzania rocznych sprawozdań finansowych (jednostkowych, łącznych, skonsolidowanych);
- Odpowiedzialność w zakresie sprawozdawczości finansowej;

2. Roczne i śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe

(z wyłączeniem banków, zakładów ubezpieczeń i innych instytucji finansowych)

- Części składowe sprawozdań finansowych;
- Ciągłość bilansowa, układ bilansu/sprawozdania z sytuacji finansowej i treść ekonomiczna poszczególnych jego części;

- Okresy objęte rachunkiem zysków i strat/sprawozdaniem z całkowitych dochodów, jego układ i treść ekonomiczna poszczególnych części i pozycji;
- Informacje dodatkowe obejmujące wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia;
- Rachunek przepływów pieniężnych- jednostki zobowiązane do jego sporządzania, rodzaje przepływów, treść ekonomiczna poszczególnych wielkości i pozycji;
- Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym;
- Sprawozdanie z działalności jednostki;
- Sprawozdanie/oświadczenie na temat informacji niefinansowych;
- Sprawozdanie z płatności na rzecz administracji publicznej;
- Części składowe sprawozdania finansowego jednostki, w skład której wchodzi wewnętrzne jednostki sporządzające samodzielnie sprawozdania finansowe;
- Wymagania prawa podatkowego odnoszące się do jednostkowych rocznych sprawozdań finansowych;

3. Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej

- Podmioty zobowiązane do sporządzania rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych;
- Elementy rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych;
- Warunki zwolnienia od sporządzania sprawozdania skonsolidowanego;
- Metody konsolidacji,
- Konsolidacja grup mieszanych;
- Test na utratę wartości firmy;
- Dokumentacja konsolidacyjna;
- Specyficzne problemy konsolidacji, w tym waluta funkcjonalna i prezentacji; ustalanie różnic kursowych z tytułu konsolidacji; różne systemy sprawozdawcze.

4. Analiza finansowa

- Pojęcie, przedmiot, metody i cele analizy finansowej;
- Źródła informacji w analizie finansowej;
- Przygotowanie sprawozdań finansowych do analizy;
- Analiza przychodów;
- Analiza kosztów;
- Analiza wyniku finansowego i rentowności;
- Analiza sytuacji majątkowej i finansowej oraz pokrycia finansowego majątku;
- Analiza gospodarowania kapitałem obrotowym;
- Analiza płynności i siły finansowej jednostki;
- Analiza prognozy rentowności, wspomagania operacyjnego i finansowego;
- Analiza symptomów zagrożenia jednostki upadłością;
- Analiza tworzenia wartości w jednostce;
- Analiza pozycji jednostki na rynku kapitałowym;
- Metodyka pomiaru rozwoju zrównoważonego przez integrację kwestii finansowych, społecznych i środowiskowych;
- Mierniki i wskaźniki rozwoju zrównoważonego (ekonomicznego, środowiskowego, społecznego);
- Elementy przyczynowo-skutkowego systemu mierników i wskaźników rozwoju zrównoważonego przedsiębiorstwa (zasoby i uwarunkowania, procesy, zrównoważone rezultaty, reakcje interesariuszy, wyniki finansowe);
- Zintegrowane narzędzia pomiaru rozwoju zrównoważonego: zrównoważony model Du Ponta, zrównoważona karta wyników, London Benchmarking Group Model (LBG Model).

Lp.	PROGRAM RAMOWY PRZEDMIOTY	Liczba godzin dydaktycznych	ECTS
I	MODUŁ: TEORIA I ZASADY RACHUNKOWOŚCI	19	4
	Egzamin cząstkowy na zakończenie modułu	1	
II	MODUŁ: FINANSE I ZARZĄDZANIE FINANSAMI	34	7
1.	Zarządzanie finansami jednostek gospodarczych	20	4
2.	Wycena przedsiębiorstw	14	3
	Egzamin cząstkowy na zakończenie modułu	1	
III	MODUŁ: RACHUNKOWOŚĆ FINANSOWA	43	9
1.	Rachunkowość finansowa jednostek - według ustawy o rachunkowości (UoR) i MSR	30	6
2.	Zmiana podstawy prawnej sporządzania sprawozdań finansowych	6	1
3.	Rachunkowość jednostek w szczególnych sytuacjach - według ustawy o rachunkowości (UoR) i MSR	7	2
	Egzamin cząstkowy na zakończenie modułu	1	
IV	MODUŁ: RACHUNEK KOSZTÓW I RACHUNKOWOŚĆ ZARZĄDCZA	39	8
1.	Rachunek kosztów	24	5
2.	Rachunkowość zarządcza	15	3
	Egzamin cząstkowy na zakończenie modułu	1	
V	MODUŁ: SPRAWOZDANIA FINANSOWE I ICH ANALIZA	59	12
1.	Ogólne zasady sporządzania sprawozdań finansowych	4	1
2.	Roczne i śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe	18	3
3.	Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej	15	3
4.	Analiza finansowa	22	5
	Egzamin cząstkowy na zakończenie modułu	1	
	Egzamin końcowy - ustny	1	
	MODUŁY I – V liczba godzin dydaktycznych	194	40
	Liczba godzin przypadająca na słuchacza z uwzględnieniem egzaminów	200	

4. Czas trwania studiów oraz liczba godzin:

Studia trwają dwa semestry. Program obejmuje 194 godziny dydaktyczne realizowane w ramach pięciu modułów tematycznych. Ponadto program przewiduje 6 godzin lekcyjnych (po 45 minut) na weryfikację wiedzy słuchacza.

Zajęcia będą prowadzone w formie wykładów i ćwiczeń:

- w soboty w godz. 9.00 – 18.00 i w niedziele w godz. 8.00 – 14.00 - w przypadku realizacji zajęć w trybie stacjonarnym;

- w piątki w godz. 8.00 – 15.30, w soboty i niedziele w godz. 8.00 – 14.00 - w przypadku realizacji zajęć w trybie on-line.

5. Warunki oraz sposób zaliczenia studiów:

Zaliczenie każdego z pięciu modułów studiów odbywa się na podstawie egzaminu pisemnego. Po uzyskaniu pozytywnych wyników z wszystkich modułów słuchacze przystępują do egzaminu ustnego przed Komisją Egzaminacyjną, w skład której wchodzi przedstawiciele Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie i Krajowej Szkoły Skarbowości. Po uzyskaniu pozytywnej oceny z egzaminu końcowego słuchacze otrzymują świadectwo ukończenia studiów podyplomowych, wydane przez Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

6. Efekty uczenia się:

EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

Kierunek na którym prowadzone są studia podyplomowe	Rachunkowość finansowa, zarządcza i sprawozdawczość finansowa	
Dziedziny nauki i dyscypliny naukowe, z którymi związany jest kierunek studiów	Dziedzina: nauki społeczne Dyscyplina: ekonomia i finanse	
Profil studiów	Ogólnoakademicki	
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji	7	
Poziom studiów	Studia podyplomowe	
Liczba semestrów	2	
Symbol efektu uczenia się dla kierunku	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk efektów uczenia się
		Charakterystyki drugiego stopnia
P_W (WIEDZA) Absolwent zna i rozumie:		
RiS_W01	teoretyczne i prawne zasady rachunkowości, sporządzania sprawozdań finansowych oraz ich rewizji	P7S_WG
RiS_W02	system rachunkowości finansowej według prawa krajowego i międzynarodowego oraz system rachunkowości zarządczej	P7S_WG

RiS_W03	metody sporządzania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych oraz zaawansowane metody ich analizy z wykorzystaniem wskaźników rozwoju zrównoważonego	P7S_WG
RiS_W04	sposoby zarządzania finansami jednostek gospodarczych i metody wyceny przedsiębiorstw	P7S_WG
RiS_W05	normy etyczne i moralne, które powinny cechować osoby zawodowo zajmujące się rachunkowością, finansami i rewizją finansową oraz zasady i reguły wykonywania zawodu	P7S_WK
P_U (UMIEJĘTNOŚCI) Absolwent potrafi:		
RiS_U01	samodzielnie pozyskiwać dane do analizowania procesów i zjawisk ekonomiczno-finansowych z wykorzystaniem metod badawczych, a także identyfikować zachodzące między nimi relacje z wykorzystaniem wiedzy z zakresu rachunkowości, finansów i rewizji finansowej	P7S_UW
RiS_U02	formułować i rozwiązywać konkretne problemy z zakresu rachunkowości finansowej i zarządczej	P7S_UW
RiS_U03	prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi, normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi) przy rozwiązywaniu wybranych problemów z zakresu ukończonych studiów podyplomowych	P7S_UW
RiS_U04	komunikować się na tematy specjalistyczne z zakresu finansów i rachunkowości z różnymi kręgami odbiorców, a także przygotować wystąpienie publiczne, prowadzić debatę	P7S_UK
RiS_U05	współdziałać i pracować w grupie, a także przyjmując odpowiedzialność za pełnioną funkcję w grupie	P7S_UO
RiS_U06	uczyć się samodzielnie przez całe życie, planować własny rozwój i ukierunkowywać innych w zakresie finansów i rachunkowości	P7S_UU
P_K (KOMPETENCJE SPOŁECZNE) Absolwent jest gotów:		
RiS_K01	do ciągłego podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez uznanie znaczenia potrzeby doskonalenia i aktualizacji wiedzy w celu rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych	P7S_KK
RiS_K02	do oceny procesów/zjawisk zachodzących w obszarze finansów i rachunkowości, w tym jest gotów do krytycznej oceny istniejących rozwiązań z tego zakresu	P7S_KK
RiS_K03	do stosowania zdobytej wiedzy i umiejętności w praktyce zawodowej, realizuje zadania zawodowe zgodnie z zasadami etyki zawodowej, a także podejmuje działania na rzecz przestrzegania tych zasad	P7S_KR
RiS_K04	Jest gotów podejmować inicjatywę w działaniach zawodowych	P7S_KO

Objaśnienia oznaczeń w symbolach dotyczących kierunku studiów podyplomowych:

- RiS – kierunek studiów podyplomowych Rachunkowość finansowa, zarządcza i sprawozdawczość finansowa
- W – kategoria wiedzy
- U – kategoria umiejętności
- K – kategoria kompetencji społecznych
- 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu uczenia się

Objaśnienia oznaczeń w odniesieniach do charakterystyk efektów uczenia się:

- P – poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK)
- P7S – charakterystyka drugiego stopnia poziomu 7 PRK

P_W – charakterystyka uniwersalna (WIEDZA):

- P7S_WG – charakterystyka drugiego stopnia (zakres i głębia)
- P7S_WK – charakterystyka drugiego stopnia (kontekst)

P_U – charakterystyka uniwersalna (UMIEJĘTNOŚCI):

- P7S_UW – charakterystyka drugiego stopnia (wykorzystanie wiedzy)
- P7S_UK – charakterystyka drugiego stopnia (komunikowanie się)
- P7S_UO – charakterystyka drugiego stopnia (organizacja pracy)
- P7S_UU – charakterystyka drugiego stopnia (uczenie się)

P_K – charakterystyka uniwersalna (KOMPETENCJE SPOŁECZNE):

- P7S_KK – charakterystyka drugiego stopnia (oceny/krytyczne podejście)
- P7S_KO – charakterystyka drugiego stopnia (odpowiedzialność)
- P7S_KR – charakterystyka drugiego stopnia (rola zawodowa)

- S1, S2, S3 i kolejne – numery danej kategorii efektu uczenia się w zakresie nauk społecznych